

Patlayıcı Madde Kullanımında Yaşanan Zorluklar ve Sorunlar

The Difficult and Problems That are Faced During Usage of Explosive Materials

E Alpaydın
omak tS Ankara

OZET Alfred Nobel'in mirası olan dinamitlerin sonradan patlayıcı maddeler madencilik ve inşaat sektöründe geniş kullanım alanı bulmuştur. Özellikle zenginliklerinin kullanılabilir hale getirilmesinde, baraj ve otomobil inşaatlarında çimento ve agrega çalışmalarında bina yıkımında ve baba otman yangınlımm söndürülmesinde de olmak üzere birçok alanda patlayıcı maddelerden yararlanılmaktadır.

Patlayıcı maddelerin kullanılmasında yaşanan zorluklar ve sorunlar gündelik yaşamın sektörü içerisinde olan insanların hayatları için önemli oranda zamanlarının alınmakta olduğu bir kavramdır.

1. 'Kullanım ve Patlayıcı Maddelerin', satış alınması depo'lanması ve kullanılması 87 12028 karar sayılı **İçişleri Bakanlığı'nın Patlayıcı Maddelerin Kullanılması ile İlgili Yürürlük ve Benzerlerinin Yasal Düzenlemelerine** ilişkin Tüzük hükümlerinin kapsamında değerlendirilmiştir. Bu hükümlerle ilgili olarak bu yazıda hukukî haremde hareket edemez.

Yasal zorlukların yanında patlayıcı madde kullanımından kaynaklanan bazı sorunlarla da karşılaşma hayatı içerisinde karşılaşmak mümkündür. Bu bildirmede sektör çalışanlarının genel olarak karşılaşılan sorunları ve teknik problemlerin ne olduğuna değinilmiş bunların aşılması için çözüm önerilerinde bulunulması amaçlanmıştır!

ABSTRACT After the invention of Dynamite by the Swedish scientist Alfred Nobel, explosive materials had started to be widely used especially in mining and construction sectors. Explosive materials are mainly used in ore production, dam and highway constructions, cement and aggregate operations, building demolitions and in forest fire extinguishing.

The difficulties and problems that are faced during usage of explosive materials negatively affecting persons and organizations within the sector and causing time and labor losses.

In Turkey, the purchase, storage and usage of explosive materials are executed under the rules and regulations labeled as "Rules and Regulations related to tin monopolized explosive materials like Hunting Manual" and similar materials. Producers and users cannot act out of these Rules and Regulations.

Besides the legal difficulties, it is possible to face some of the problems about the usage of the explosive materials. In this text, the general difficulties and technical problems of the persons who are operating in this sector are mentioned and it is aimed to suggest some solutions to overcome these difficulties and problems.

1. GİRİŞ

Madencilik ve inşaat sektöründe yaygın bir kullanım alanı olan kaya hareketini sağlamak için patlayıcı maddeler olmazsa olmazların başında gelir. Patlayıcı maddeler metinimden nakline ve depolanmasından kullanımına kadar geçen süreçte kullanıcının ve üçüncü şahısların can ve mal güvenliğini sağlamak amacı ile alınması gereken önlemler ve uyulması gereken kuralları vardır. Bu

kurallar uzun araştırmalar ve testlerin sonucunda ortaya çıkmıştır. Her birinin temel görevi kuşkusuz bizim ve diğer şahısların, yapılan çalışmalardan etkilenmemesini sağlamak çalışmamızı sürdürmektir.

Patlayıcı madde kullanımında yaşanan zorlukları ve sorunları iki ana başlık altında incelemek mümkündür. İlkin bu yasal bir de teknik boyutu vardır. Yasal boyutta yarırlukte olan 87 12028 sayılı tüzük geçerlidir ve kimsenin bu

tuzuk dışında harıckct etme yetkisi yoktur Ancak diğer kısımlardan kaynaklanan teknik sorunlardır ve biz kullanıcıların konuya müdahale etme yetkimiz vardır Dolayısıyla teknik konulardan kaynaklanan sorunları da ortadan kaldırmak veya en aza indirmek bizim elimizdedir

2.P4 TL AYICI MADDE KULLANIMI SONUCUNDA KARŞILAŞILAN YASAL ZORLUKLAR

Ülkemizde patlayıcı madde satın alınması, depolanması ve kullanılması 87/12028 karar sayılı tuzuk hükümlerine göre ruhsatlandırılmaktadır

09 05 1955 tarihli ve 6551 sayılı kanuna istinaden ilk tu/uk 1956 yılında yayınlanmıştır! 1956 yılında yayınlanan tuzugun ana metni üzerinde bazı değişikliklerle yapılmış 1987 yılında yeni hali yürürlüğe girmiştir Bir çok konuda eksiklikleri olan tuzuk 1999 ve 2001 yıllarında olmak üzere iki kez revizyon geçirmiştir Bu tarihsel gelişime bakıldığında mevcut tuzugun önümüzdeki yıllarda da tekia revizyonlar geçireceği söylenebilir

2.1. Tuzuk Değişikliği

tu/ukte yapılacak değişiklikler için öncelikle bir komisyonun kurulması gerekmektedir Kurulan bu komisyon yaptığı çalışmaları sonuçlandırıp son halini verdikten sonra taslağı tüm bakanlıklara ileterek olutunu ahi Daha sonra, Danıştay'a incelenmek üzere gönderilir Danıştay usulen inceleme sonucunda belirlediği uygunsuzlukları uzmanlar çağırarak tekia değerlendirip sonuçlandır Danıştay'ın onayından çıkan tuzuk taslağı Bakanlar Kurulu ve Resmi Gazetede yayınlanmak üzere Cumhurbaşkanlığı onayı alındıktan sonra yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer

Tüm bunların gerçekleştirilip yeni bir tuzugun oluşturulması için gereken süre yaklaşık iki yıldır

2.2.Sabit Depoların Durumu

23 Mayıs 2001 de Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 87 12028 karar sayılı patlayıcı maddeler tüzüğünde değişiklik yapan 2001/2443 sayılı Bakanlar Kurulu karar Geçici Madde 1 de "tu/uk kapsamına giren patlayıcı maddelerin üctüldüğü, imlendiği ve depolandığı iş yerleri Ut bunlara ait veya bağımsız patlayıcı madde depolarında bu tu/üğün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde değişiklikleri yapmayan işyerleri ve depolarının iptal edilecek faaliyetleri «on serilir" ibaresi bulunmaktadır 23 Mayıs 2004 yılında verilen ek süre ile bu durum 1 yıl daha uzatılmıştır

Geçen süre içerisinde depolama izm alan kuruluş sayısı oldukça azdır Bunun fazla olamamasında iki neden olduğu düşüncesi hakimdir Bunlardan birincisi, Ülkemizdeki mevcut patlayıcı madde depolarının büyük bir çoğunluğunun Tuzugun Ek-1 maddesinde belirtilen güvenlik mesafelerini sağlayamamasıdır Kamu yararı gözetildiğinde güvenlik mesafeleri sağlamayan depoların kapatılması gerekmektedir ikinci neden ise bürokrasiden kaynaklanmaktadır Yem bir patlayıcı madde deposunun inşa edilmesi veya mevcut deponun tuzuge uygun hale getirilmesi istendiğinde bir çok bürokratik engelle karşılanmaktadır Yapılacak iş, tüzükte belli olmakla birlikte patlayıcı madde depolama işi olduğu için bürokratları tedirgin etmek için yeterlidir

Sabit depoların inşası içm en zor olanı mevzi imar planının onaylanmasıdır 3194 sayılı imar Kanunu, plan onama yetkisini belediye mücavir alanı sınırları içerisinde ise belediyelere, dışında ise valiliklere -il bayındırlık müdürlükleri- verilmiştir Ancak, 87 12028 karar sayılı tüzükte 5-A maddesi gereği onama yetkisi Bavmdalık Bakanlığı'na verilmiştir Bu anlamda tuzuk 3194 sayılı imar Kanunu ile çelişmektedir Bu konu ilgili makamlara iletilmiştir

Sağlık Bakanlığı'ndan alınacak Gayri Sıhhi Müessese açılma izm 23 Ağustos 2003 tarihinde çıkan bu yönetmelik değişikliği ile biraz daha hızlı hale getirilmiştir

Şu andaki uygulamalar ile depolama izm almak tecrübelerle sabit olmak üzere 18 ila 24 aylık bir süre gerektirmektedir Konu ile ilgili olarak çalışmalara başlamamış olan işletmelerin ek süre uzatımlarında yapabilecekleri çok fazla bir şey yoktur Sürekli olarak süre uzatımı verilmesi emek, para ve zaman harcayarak depolama izinleri almış olan firmaları içm adil değildir (Ergun,S 1 emmuz-2003)

2.3.Gezici Depolar

Tuzuk Madde 101, gezici depoları en çok iki ton patlayıcı madde konulabilen depolar olarak tanımlar Ayrıca aynı madde de sismik araştırmalarda kullanılmak üzere, yalnız sismik dinamit içm, ihtiyacı Petrol işlen Genel Müdürlüğünce belgelenmiş koşulu ile en çok on ton'luk gezici depoya izm verilebilir Bakanlar Kurulu 14 05 2001 tarih ve 2001/2443 sayılı karar değişik Madde 10 "Güvenlik uzaklaştırma uygun olataktan itibaren gezici depodan 20 metre uzaklığa geçişi engelleyecek tarzda dikenli tel çekilmesi zorunludur Ancak, sismik petrol araştırmalarında kullanılacak gezici depolarda arama suucsmca Ek-1 çizelgede

belirtilen güvenlik önlemlerinin alınması kaydıyla dikenli tel çekme koşulu aranmaz"
Şeklinde açık olarak belirtilmiştir

Gezici depo kurulması için öncelikle ön izin alınması gerekmektedir. Bu amaçla deponun kurulacağı il de Valilik kanalı ile Emniyet II Müdürlüğü Ruhsat Tebligat Şubesine başvuru yapılarak ön izin alınır. Dilekçe ekine;

1-Tüzük Ek-4/A uygun üç adet depo projesi (Bayındırlık İl Müdürlüğüne Onaylanmış)

2-Depo kurulacak olan sahanın şahıs malı ise tapusu, kira ise kiralama kontratı, resmi kurumdan alınma ise o yerin bu iş ile ilgili olarak tahsis edildiğine ilişkin yazı.

3-Şirkete ait ticaret gazetesi

4-Deponun inşası yapılacak yerin hali hazır durumunu gösterir kroki

Bu belgelerle yapılacak başvuru sonucu uygun görülmesi halinde depo kurulması ile ilgili olarak ön izin verilir.

Ön izin alındıktan sonra deponun hazırlanan yere yerleştirilmesi, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmasının tamamlanmasından sonra Bayındırlık İl Müdürlüğü'nden teknik rapor alınması gerekmektedir. Bu raporun alınmasından sonra tekrar İl Emniyet Müdürlüğü'ne Valilik kanalı ile başvurulup dilekçe ekine teknik rapor konarak depolama izninin verilmesi talep edilir Uygun bulunması halinde depolama izni verilir (Tüzük-87/12028)

2.4.Patlayıcı Madde Satın Alma ve Kullanma İzin Belgesi

Tüzük Madde 118; patlayıcı madde satın almak ve kullanmak isteyen kişi ya da kuruluşlar ikametgahlarını, işlerini veya sanatlarını, patlayıcı maddeyi hangi işte ve nerede kullanacaklarını, 2 4.1 de belirtilen diğer eklerle birlikte dilekçe ile Valiliğe başvurarak Emniyet T1 Müdürlüğü'nden satın alma ve kullanma izin belgesi almak zorundadırlar

Patlayıcı madde satın alma ve kullanma izin belgesi temin edilmeden patlayıcı madde satın almaya kalkışması veya satıcıların belgesi olmayan firmalara patlayıcı madde satmaya yönelmesi yasak bir davranış olup sonucunda cezai durum gerektirir.

Patlayıcı madde belgesi sahibi olan kuruluşların, bu belgede yazılı olan patlayıcıların dışında başka patlayıcı madde kullanmaları yine suç teşkil etmektedir.

87/12028 sayılı tüzüğün ilk uç kısmı me 27 maddesinde patlayıcı madde üretimi ile ilgili esaslar belirlenmiştir. Buna aksi davranışta bulunan ve yasa dışı imalat yapanlar (gübrede anfo yapımı, potas veya tüp kullanımı vb) yargılanmaktadırlar,

2.4.1.Patlayıcı Madde Satın Alma ve Kullanma İzin Belgesi Temini İçin Gereken Evraklar

A-Patlayıcı maddenin cins ve miktarına göre depoda saklanması gerekiyorsa, deponun izm belgesi, muvafakatlı ise noterden depolama muvafakatı

B-Kullanılacak olan patlayıcı maddelerin cms ve miktarını belirleyen ihtiyaç raporu

C-Kamu ve özel kuruluşlardan ihaleyle alınan işlerde, bu durumu belgeleyen yazı.

D-Maden ve taş ocağı işletme ruhsatı, maden ve taş ocağı başkasından kiralanıyorsa noterlikçe onaylanmış kira sözleşmesi, bir kamu kutulusuna ait ocağın kiralanması söz konusuysa, bu kamu kumulusu tarafından verilen maden veya taş ocağının kullanılabilmesine ilişkin verilen yazı

E-Patlayıcı madde kullanılacak şahsın Ateşleyici Yeterlilik Belgesi

F-Patlayıcı işi ile uğraşacak gerçek ve tüzel kişilerin temsile yetkilen ile ateşleyicilerin sorumlulukları üstlendiklerine dair noterce düzenlenecek taahhütnameleri

G-Varsa daha önceden alınmış ve kullanılmış izm belgesi.

H-Tehlikeli Madde Zorunlu Sorumluluk Sigortası (üçüncü şahıslar için)

Eğer, patlayıcı madde satın alma ve kullanma izin belgesini bir kamu kuruluşu çıkartıyorsa gerekli olan evraklardan (C)'yı vermesine ihtiyaç yoktur. Ayrıca (F) bendi içm noter yazısına ihtiyaç duyulmaz Makamdan alınan yazı yeterlidir (T uzuk-87/12028)

2.4.2.Geçici İşlerde Satın Alma ve Kullanma tznı

Madde 119, Valilikçe, geçici bir iş için patlayıcı madde satın almak ve kullanmak isteyenlere, ihtiyaç miktarının yerinde yapılacak inceleme ile saptanması ve durumlarının güvenlik yönünden uygun okluğunun belirlenmesi koşulu ile yanlu bu iş için her defasında 5 kilogram, toplam 50 kilogramı geçmemek üzere satın alma ve kullanma izin belgesi verilir.

3.PATLAYICI MADDE KULLANIMI SONUCUNDA KARŞILAŞILAN TEKNİK SORU NXAR

Öncelikle teknik sorunlara değinmeden patlayıcı maddenin tanımım yapalım. Patlayıcı madde; ateşlendiklerinde yüksek sıcaklıkta ve büyük hacimde gazla dönüşürler Bu anı dönüşüm sırasında açığa çıkan gazlat kay aç içerisinde yüksek basınç oluşturarak kayacın parçalanmasını sağlar Bundaki amaç, ihtiyacımız olan kayacın yükleyici makinaiarınnzkı zorlanmadan taşıma araçlarına yüklenebilirliğini sağlamak ve ortamdan uzaklaştırmaktı Bu çalışmalar sırasında dikkat edilecek en önemli nokta emniyet ve ekonomiyi elden bırakmamaktır.

3.1.Delik Çapı Seçiminden Kaynaklanan Sorunlar

Doğru delik çapı seçimi, maksimum parçalanmayı minimum maliyetle elde etmektir. Delik çapı seçimi önemli bir parametredir. Teshilinde dikkate alınması gereken bazı noktalar vardır. Bunlar;

- Üretim kapasitesi
- Basamak yüksekliği
- İstenilen parça boyutu
- Kaya yapısı
- Patlayıcı madde emsi
- Kazı yöntemi
- Çevresel faktörler

olarak sıralayabiliriz. Uygun çapta delinmeyen delikler yüzünden çok fazla miktarda patlayıcı madde kullanıldığı gibi, atım sonucunda da istenen performans yakalanamayabilir.

Genel olarak taş ocak işletmeciliğinde 3-4 inch (76-102 mm) delik çapı uygulanır.

Çok fazla çatlaklı veya bantlı kayaç yapılarında küçük çaplı delikler kullanılmalıdır. Küçük çaplı delikler ile çalışırken delik geometriside küçük

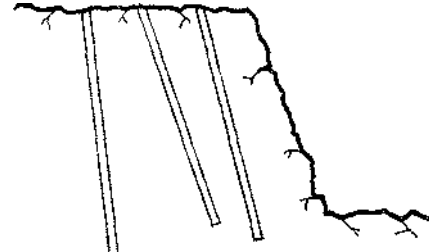
olacağından delikler arasındaki çatlak azalır. Azalan çatlaklar şok dalgasının düşük seviyelerde sönümlenmesine yol açar. Bunun sonucu olarak istenen boyutun üstündeki miktar azalacak, daha iyi parçalanma sağlanacaktır.

Daha düşük çaplı delikler, patlayıcı enerjisinin daha iyi dağılmasını sağlar. Özellikle atımın kolon şarjı bölgesinde düşük çaplı delik çalışmasında patlayıcı enerjisinden daha yüksek verim alınacağından titreşimi engellemek için farklı gecikmelere olan ihtiyaç azalır. Alpaydın,E.Ocak-2000)

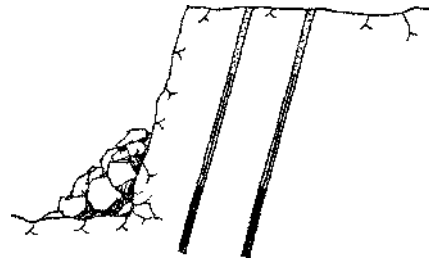
3.2.Delme Sistemi ve Delik Geometrisinin Seçiminden Kaynaklanan Sorunlar

Açık ocak uygulamalarında patlatma delikleri dik veya eğimli delinir. Her ikisinde kendisine göre avantaj ve dezavantajları vardır. Önemli olan elimizde olan makinaiarın özellikleri ve işletmenin içerisinde bulunduğu şartlara uygun şekilde bir deline işleminin seçilmesine karar vermektir.

Dünyada açık ocak işletmeciliğinde genel olarak eğimli delik delme sistemi uygulanırken ülkemizde dik delik delme sistemi daha yaygın olarak tercih edilmektedir. Belirlenen delik geometrisinin gerektiği şekilde uygulanmaması atım performansını etkiler. Şekil 1. de yanlış delmeden kaynaklanan bir atım grubu kesidi görülmektedir Yüzeydeki delik geometrisi tabanda uygulanmadığı için bu tür uygulamalarda basamak taban kotunda topuk diye tabir edilen olumsuz sonuçlar ortaya çıkar.

Şekil 1. Eğimli delik uygulamasında delme hatası

Şekil 2. Eğimli delik uygulamasında başarılı uygulama

Patlatma deliklerinin delinmesi sırasında gerekli özen ve dikkatin gösterilmemesi sonucunda hem maliyet artar, hemde patlatma amacına uygun olarak gerçekleşmeyebilir Bu nedenle; bitim delik maliyetinin düşürülebilmesi için açılan patlatma deliklerinin belirlenen yerlere uygun şekilde delinmesi sağlanmalıdır

Şekil.2. de uygun geometri ile delinmiş bir atım grubu kesidi görülmektedir Delik geometrisi uygun belirlenmesi durumunda, bu uygulamanın başarılı sonuçlanması mümkündür Tabanda topuk problemi olmayacağı için kazı makinaları verimli çalışma ortamı bulacaklardır.

Delme sistemi patlatma sonucunu doğrudan etkileyen önemli bir faktördür. Delik yerinin belirlenmesinde basamak yüksekliği, malzemenin cins ve yapısı, kullanılacak patlayıcı maddeler, çevresel etkiler ile işletmenin ilerki saflardaki durumu göz önüne alınmalıdır

Patlatma amaçlı hazırlanan deliklerin derinliği ile delik geometrileri şarj öncesi mutlaka ölçülmelidir. Bu ölçümlerle delik yapılarında herhangi bir olumsuzluğun olup olmadığı önceden tesbit edilmeli, mevcut duruma göre önlemler alınarak verimli bir patlatmanın yapılması sağlanmalıdır.

3.3.Patlayıcı Madde Seçimi ve Şarjdan Kaynaklanan Sorunlar

Patlatmalarda amaç, patlatılacak deliklerden maksimum verimin elde edilmesidir Bunun için uygun niteliklerde patlayıcı maddeler seçilmeli ve kullanılmalıdır. Patlayıcı maddelerin seçilmesi sırasında patlayıcıların özellikleri, kullanım şartları iyi bilinmeli, çevre arazi faktörleri gözönünde tutulmalıdır

Deliklerde şarjı ateşlemeye yetecek miktarda yemleme patlayıcı madde kullanılmalıdır. Ana şarjda maliyeti düşük olması düşüncesi ile düşük hız ve enerjideki patlayıcılar kullanılmamalıdır (gübre için de geçerlidir). Ana şarjın düşük hızda patlaması enerji kayıpları oluşturacağından patlatma performansını olumsuz yönde etkiler.

Özellikle sulu delik yapılarında mutlaka suya dayanıklı patlayıcı madde (emülsiyon tipi) seçilmeli ve kullanılmalıdır ANFO vb patlayıcılar suya karşı dirençli olmadıklarından sulu ve nemli ortamda fiziksel ve kimyasal değişikliğe uğrarlar Bu da, atım sonucunu etkiler. Anfo'ntm torbalanarak şarj edilmesi yine beraberinde bazı problemler getirir Sudan daha az yoğun olduğu için şarjın gerektiği şekilde olmasını engeller Yine torbalanmış ANFO delik içerisine indirilirken delik cidarlarında bulunan

kayaç parçaları tarafından torbanın delinerek su almasına neden olur. Bu şekilde uygulanan işlemler sonuçta düşük maliyetten çok yüksek maliyet ve içerisinden çıkamaz durumlar oluşturur (Alpaydm.E Ocak 2005)

3.4. Ateşleme Sisteminin Seçiminden Kaynaklanan Sorunlar

Ateşleme sisteminin yanlış seçimi yapılan bulun planlamayı tek başına etkilemeye yeterlidir Delik sıra ve sayısı, çevresel etkiler, patlatmanın amacı ateşleme sisteminin seçimindeki önemli etkenlerdir

Çok sıralı patlatmalarda delikler ve sıraları arasında veülecek olan gecikme sineleri atım sonucunun amacına ulaşmasında en önemli etkidir Bunu, kullanılan ateşleme sistemi belirler Ülkemizde üretilip satılan gecikmeli elektrikli kapsüllerde 16 gecikme numarası olup, her bir numara arasında 30 milisaniye gecikme vardır Delik sayısının fazla olduğu ve patlatmanın çevresel etkisi olduğu durumlarda elektriksiz (nonel) ateşleme sistemi kullanmak getekü ŞekilB de uygun gecikmeler verilerek yapılmış atım sonucu görülmektedir (Alpaydm.E Ocak-2005)

Şekil 3 Uygun ateşleme sistemi seçimi sonucunda malzeme yığınının durumu

Elektrikli ateşleme sistemi ile çalışırken en önemli sorun akım kaçaklarından kaynaklanan patlamama nedncdidi.

Patlatma akımının patlatma devresinden toprağa geçerek kaybedilen kısmına akım kaçağı adı verilir Meydana gelen bu durum sonucunda düzenlenen atım grubunda manyetonun gücünü aşan miktarlarda direnç oluşması sonucunda grupta patlamayan kapsüller olabilir Bu durum atım sonucunu doğrudan etkiler Atım grubundaki kaçakları ortadan kaldırmak için alınması gereken bazı önlemler vardır

Akım kaçakları genellikle;

-Kapsül bağlantı tellerinin şarj sırasında hasar görmesinden
-Kapsül bağlantı tellerinin bağlantı yerlerinin iyi izole edilmeyerek toprakla temas etmesinden kaynaklanır.

İletken özellikte olmayan topraklarda bile nem varsa akım kaçakları olabilir. Eğer ortam iletken ise, akım kaçaklarını minimum seviyelere düşürmek için,

1-Şarj esnasında kapsül bağlantı tellerinin zedelenmemesine dikkat edilmelidir.

2-Bağlantı yerlerinin toprak ile temas etmediğine emin olunmalıdır.

3-Patlatma deliği içerisinde kalan bağlantı noktalarına dikkat edilmelidir. Mümkünse delik içerisinde bağlantı noktası oluşturulmamalıdır.

4-Kullanılan manyeto kapasitesinin gücünün yüksek olmasına dikkat edilmelidir.

5-Patlatma devresine daha fazla akım verebilmek için büyük çaplı irtibat kablosu kullanılmalıdır.

6-Eğer paralel devrelerde irtibat teli kullanılacaksa, irtibat teli direnci azaltmak için kullanılmayan kısmı kısa devre yapılması gerekir.

7-Patlatma kablosunda aşınma, kesik, çatlak ve sıyrık olmasına izin verilmemesi doğru bir uygulamadır.

8-Her patlatmadan sonra irtibat kablosunun direnç ve izolasyonunun kontrol edilmesi gerekir. (Alpaydın,E.Ocak-2000)

4-SON UÇLAR

Ülkemizde uygulamada bulunan mevcut tüzük bizim çalışmalarımızı bazı noktalarda engellese aksi davranış içerisinde olmamız hakkını vermez. Özellikle Anfo kullanma talebi olan muvafakatlı depo ile ruhsat temin eden kuruluşlarda, düşük miktartlı muvafakat bedeli nedeni ile yasal olmayan patlayıcılara yönelme kaçınılmaz olmaktadır. Bu kontrolsüz ve yasa dışı uygulama anlamına gelmektedir ve yanlıştır.

Firmalar kendi aralarında bir araya gelerek bölgelerinde tüzük hükümlerine uygun depo kurarak ortak kullanım yoluna gitmeleri bir çözüm olabilir.

Ayrıca İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğümün 12.10.2001 tarih ve 0199 genelge ile Patlayıcı Madde Satın Alma ve Kullanma İzin Belgelen'nin verilmesine esas teşkil eden ihtiyaç raporlarının anlatıldığı ihtiyaç raporuna ilişkin bolumda, galen patlatmalarına (depolamadan galeride bir defada kullanılarak yapılan büyük çaplı patlatmalar) ihtiyaç raporu hanemde yalnızca İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğüne verilecek rapor ve Valiliğin t:ygun görüşü doğrultusunda izin verilebileceği ifade edilmiştir. Bazı illerde bu uygulama yapılmaktadır. Bu şekilde de bir çözüm yoluna gidilebilir.

Patlayıcı madde kullanımından kaynaklanan teknik sorunlarla ilgili olarak kullanıcıların patlayıcı maddeyi temin ettikleri üretici firmalardan teknik destek talep etmeleri gerekmektedir.

Ülkemiz patlayıcı madde sektörü artık dünya patlayıcı madde sektörü ile ayan paralelde gitmektedir. Dünya patlayıcı madde sektöründe kullanılan ürün ve teçhizatları ülkemizde bulmak mümkündür.

KAYNAKLAR

1-Alpaydın,Ergün.Ocak-2000. Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Madde Eğitim Kursu.ANKARA

2-Alpaydm, Ergün. 12-14 Ocak 2005.Etkii Basamak Patlatması Tasanmı.I. Taş Ocakları Sempozyumu. Lefkoşa/KKTC

3-İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü 87/12028 karar sayılı Tüzük.

4-Ergün,Sinan, Temmuz 2003 ve Sayı 2 Kasım 2003. Nitromak Sektörel Dergi Sayı.I ANKARA